

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: J. B. H. Coenen, W. L. Ghijsen, D. de Jongh Wzn.,
N. G. Kam, S. H. Stoffel, Th. F. Vreede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Uit de Redactie getreden:
C. E. VAN DER STOK.Lid der Redactie geworden:
W. L. GHIJSEN.

Stoffels Maatschappij-Philosophie.

Ongelukkigerwijze was ik verhinderd de lezing van Frederik van Eeden bij te wonen. Ik hoop, dat dit geen bezwaar zal blijken, om mij nog in het debat te mengen, dat door Stoffel in het Studenten-Weekblad wordt voortgezet.

Want het is juist tegen dit laatste stuk, dat ik bezwaren heb. Hoewel ik met Stoffels filosofische beschouwingen tot zeker punt kan medegaan, schijnen zijn conclusies mij zeer eenzijdig, ten gevolge van een noodlottige leemte, die in zijn maatschappij-beschouwing is te constateeren.

Stoffel ziet onze samenleving als een groeiend organisme en merkt terecht op, dat voor deze opvatting het verzinnen en toepassen van maatschappij-geneesmiddelen ongegrond is. Verder betoogt hij, dat er slechts één maatschappij is, die in de groei-periode van de onze verkeert, de onze zelve, en dat ons zodoende de punten van vergelijking ontbreken, waaruit wij zouden mogen concludeeren, dat de hedendaagsche samenleving abnormaal, ziekelijk zou zijn, als afwijkende van den vorm. Daarom, zegt hij, moeten wij zelfs zeggen, dat zij gezond is, want zij heeft zich ontwikkeld volgens haar eigen natuur, zonder storende invloeden van buiten.

Zoolang wij de zaak van dezen algemeenen kant beschouwen, is hier niet veel tegen in te brengen.

Maar, zoodra wij ons meer verdiepen in de talloze processen, wisselwerkingen, die onze samenleving te aanschouwen geeft, en wij dit alles toetsen aan de bijbehorende normaalvormen, komen wij tot andere conclusies.

Wanneer het normaal, regel is, dat de menschen genoegzaam voedsel kunnen verkrijgen om te leven, kleeren en woning om zich tegen de koude te beschutten, en wij zien, dat in onze maatschappij toch zeer velen dikwijls deze allereerste levensbenodigdheden ontberen, dan moeten wij dit volgens Stoffels eigen theorie een abnormaal, een ziekteverschijnsel noemen en wij zullen het er wel over eens zijn, dat dit moet worden toegeschreven aan onze maatschappij-inrichting.

Wanneer het normaal, gezond is, dat het productieproces niet gestoord wordt, en wij zien in onze maatschappij gedurig hevige economische crisissen optreden met overproductie, bankroeten en werkeloosheid, dan zullen wij deze afwijking van den norm wel als een ziekelijk symptoom moeten opvatten.

Ik zal het bij deze beide voorbeelden laten, die Stoffel gemakkelijk kan vermeerderen met even zoovele als hij zelf wil.

Vanwaar nu de tegenspraak: de maatschappij als geheel kunnen wij niet ziek noemen, omdat wij een norm missen, waaraan wij haar toetsen kunnen, maar schier al hare onderdeelen, hare werken, processen en functies zijn zeer

krank, bewegen zich onregelmatig, met schokken, allerlei toestanden wijken van hun specifieke norm af?

M. i. is dit antagonisme het gevolg van het feit, dat Stoffel niet heeft opgemerkt, dat het groeiproces onzer samenleving, als 't ware uit twee gedeelten bestaat: eenerzijds de zich gestadig, volgens haar eigen innerlijke wetten blindelings voltrekkende economische ontwikkeling, anderzijds de vervorming van den reusachtigen politieken en juridischen bovenbouw, opgetrokken op het materiele, economische fundament.

Wat de eerste zijde betreft: de ontwikkeling van het materiele productiesysteem, deze wordt beheerscht door wetten, waarop wij slechts uiterst weinig vermogen in te werken. Niemand kan de verdringing van het handwerk door het grootbedrijf keeren, want de machine is niet bij wet of koninklijk besluit af te schaffen. De proletariseering der arbeiders, de ondergang van den middenstand, het geschiedt buiten onzen wil en onzen invloed om.

Het is dus van de economische grondslagen eener maatschappij in zekere ontwikkelingsphase, van de wetten, die haar groei bepalen, dat wij niet kunnen zeggen dat zij abnormaal of slecht zijn, want punten van vergelijking ontbreken. Tot zoover is Stoffel's filosofie juist, maar verder ook niet. Alleen noem ik liever al deze grondslagen en wetten niet „goed”, zij zijn ten opzichte van onze meeningen neutraal.

Maar op deze economische fundamenteu verheffen zich onze politieke, staatkundige, juridische, eigendomsinstellingen. Zij zijn een functie van dien ondergrond, een spiegelbeeld ervan; maar niet altijd een even nauwkeurig spiegelbeeld.

De evolutie in ons productiesysteem gaat geleidelijk, onafgebroken zijn gang, maar de juridische en politieke instellingen volgen telkens met schokken, zij blijven steeds in hun ontwikkeling ten achter, weerkaatsen altijd een vroegere phase der economische grondslagen. En juist wanneer de afstand tusschen beide het grootst is, treffen we al die toestanden en werkingen aan, welke wij als ziekteverschijnselen betitelen.

Niet het machinale grootbedrijf is rot, maar wel deugen de eigendomsverhoudingen niet meer, waaronder dit nog altijd werkt, wel zijn onze politieke staatsinstellingen verdorven, omdat zij behooren bij een productiewijze van een langen tijd geleden.

Eindelijk blijft de bovenbouw der maatschappij te ver achter, de tegenstrijdigheden worden te schreiend, de onregelmatigheden te heftig, dat langer voortgang mogelijk is: een revolutie hervormt radicaal de juridische, politieke en eigendomsvormen.

Deze beschouwing geeft ons ook duidelijk de richting aan, in welke ons werken vruchtbaar kan plaats grijpen. Het is n.l. onze taak den steeds achterblijvenden bovenbouw der samenleving op te jagen, zoo dicht mogelijk de economische evolutie te doen volgen, ten einde de gruwelijke tegenstrijdigheden onzer samenleving te verzachten, de vernielende schokken te vermijden. En dit is niet alleen wenschelijk, maar mogelijk ook, want de economische voorwaarden voor de nieuwe eigendoms- en staatsvormen zijn reeds aanwezig of althans in wording.

Duidelijk blijkt Stoffel in tegenspraak met zijn eigen filosofie te komen, waar hij schrijft, dat voor ieder, die de maatschappij als een groeiend organisme beschouwt, de taak van den maatschappijhervormer moet zijn, den groei

in de heerschende richting aan te wakkeren, daar waar de nieuwe loten zich voordoen. Dan zal onze samenleving zich in de goede*) richting ontwikkelen.

Blijkbaar is Stoffel er toch innerlijk van overtuigd, dat er hervormd moet en kan worden. Maar het hervormen van een maatschappij, die normaal en gezond is, zich met noodzakelijkheid heeft ontwikkeld volgens haar eigen wetten, is een contradictio in adjecto. Want Stoffel mist de moreelen drijfveer van Frederik van Eeden c. s., die zeggen: de maatschappij gaat een verkeerde kant op. Evenzeer den logischen wetenschappelijken drijfveer van de sociaal-democraten, die ik hierboven heb aangeduid. Waarom dan, o Stoffel überhaupt iets uitgevoerd? De maatschappij der toekomst kan volgens u niet beter zijn, want de maatschappij is altijd „goed” geweest, zal altijd „goed” moeten blijven, wij kunnen haar toch niet aan een norm toetsen. Indien zij zich ontwikkelt noodzakelijk volgens haar eigen natuur, welnu laat haar haar gang maar gaan.

Voelt Stoffel, hoe zijn filosofie, juist voor zoover het den economischen ondergrond betreft, doorgevoerd voor de eigendoms- en staatsinstellingen tot een hopeloos fatalisme aanleiding geeft,

Overigens is het mij zeer aangenaam Stoffel van zijn Birmaanschen reis teruggekeerd te zien. Alleen moest hij nu niet voor de variatie naar het andere uiteinde der wereld vertrekken.

L. D. v. T.

*) Dit woord past niet in Stoffel's maatschappij-beschouwing, want daarmee wordt verondersteld, dat de maatschappij zich ook in verkeerde richting zou kunnen ontwikkelen. En Stoffel zegt zelf, dat de maatschappij zich met noodzakelijkheid volgens haar eigen natuur heeft ontwikkeld, wat een andere richting uitsluit.

Waarde Redactie,

Vergun me een paar woorden te zeggen naar aanleiding van de artikelen over binnenlandsche kolonisatie in de nummers van uw blad, voor wier toezending ik u mijn dank betuig.

De heer Stoffel verwaarloost iets wat ik hem uitdrukkelijk heb doen opmerken. Het is juist, dat om het bestaan van een vorm te constateeren vergelijking noodig is, maar het is volkomen onjuist — al houdt hij het vol alsof er niets gezegd ware — dat deze vergelijking voor ons bij het menschengeslacht onmogelijk is.

De vergelijking heeft voortdurend plaats, zoowel in ruimte — door vergelijken van verschillende menschengroepen op 't zelfde tijdstip — als in tijd — door vergelijken van verschillende stadiën van ontwikkeling in verschillende eeuwen.

En wat voor de massa geldt, geldt ook voor 't individu. Het individu bespeurt zijn toestand van gezondheid en normaliteit door vergelijking van verschillende levensstijden.

Maar bovendien geef ik den heer Stoffel ter overweging of hij meent dat een individu dat altijd pijn leed, niet ook zonder vergelijking met iets wat hij had waargenomen, die pijn als iets onbehoorlijks en abnormaals zou beschouwen? Of hij dus niet zou hebben een innerlijke maatstaf, een norm der waarheid in zichzelf?

Ik vrees, dat de heer Stoffel te zeer materialistisch heeft leeren denken om dit te begrijpen. Er volgt echter uit dat, aangezien de maatschappij door individuen gevormd wordt, er dus ook voor de maatschappij zulk een norm bestaat, waartoe zij zich kan terugbuigen.

Het spreken van een „geregelde gang” der maatschappelijke groei klinkt mij zeer zonderling. Door menging van rassen zijn de geweldigste storingen en onregelmatigheden ontstaan, die dan ook voor onze tegenwoordige abnormale toestand aansprakelijk zijn.

Het niet volgen van ons „principe” maar van de een of andere heerschende strooming is zeker wel de ongelukkigste tactiek die ooit is aanbevolen. Hoe zou ooit het socialisme zijn ontstaan, als niet enkelen, uit principe, zich tegen de heerschende strooming hadden verzet?

Het principe moet sluimeren, in allen — zeker. Maar dan ook is de stem van zeer weinigen genoeg om een strooming te doen ontstaan, waar ze te voren niet was.

En laat de heer Stoffel mij eens aantonen, in welk opzicht het kleine begin van onze beweging afwijkt van het kleine begin van zooveel stroomingen, die later machtig zijn geworden. Hij vraagt een „nieuwe loot”, welnu, hier is er een. Waarom zal hij nu juist deze niet steunen?

Omdat hij meent dat deze niet ligt in de richting onzer ontwikkeling. Maar deze meening ontken ik, en verklaar

ik daardoor dat hij bij 't beoordeelen dezer richting slechts de uitwendige factoren beschouwt en de inwendige verwaarloost.

Het verslag mijner rede bevat verscheidene fouten, o.a. wordt de vereeniging „Gemeenschappelijk Grondbezit” herhaaldelijk met Walden verward. Niet Walden maar G. G. B. heeft schenkingen gekregen.

Dat mijn opmerking tegen den heer Bodenheim „scherp en hatelijk” was, ontken ik. Ik zeide dat zijn vraag „onverstandig” was, een gematigde uitdrukking, naar 't mij voorkomt.

Ten slotte miste ik, wat mij 't belangrijkste van den avond voorkwam, vooral in een zoo sterk sociaal-democratisch gezinde omgeving, n.l. de uiteenzetting waartoe mij door 't debat gelegenheid werd gegeven, van het tactisch verschil tusschen sociaal-democratie en kolonisatie. Ik wees op het feit dat kolonisatie een logische en natuurlijke groei aanwijst, n.l. vak-organisatie met verbruiks-coöperatie = organisatie met verbruiks-coöperatie, = daardoor economische macht en eindelijk zoo noodig politieke macht. Terwijl de sociaal-democratie onmiddellijk den sprong neemt van vakorganisatie tot politieke macht, een te wijde, onlogische sprong die noodlottig zal worden aan haar oorspronkelijk beginsel. Politieke macht te zoeken vóór economische macht is een dwaze krachtsverspilling, een onlogische weg, die op niet anders kan uitloopen dan op nederlaag of op afwijking van de goede richting.

Walden, 12 Oct. 1902.

F. VAN EEDEN.

Een goed verslag van mijn rede te Rotterdam komt voor in „de Pionier” van heden. Adres: redactie „de Pionier”, te Blaricum.

De laatste Kroegvergadering.

De Corps-, Kroeg- en andere vergaderingen, die nu en dan de vredige rust in onze studentenmaatschappij verstoren, kenmerken zich door enkele typeerende eigenschappen: óf zij kunnen zich slechts in de belangstelling van een schare van hoogstens drie of vier volbloed-leden verheugen, óf zij wekken zoozeer de hartstochten op, dat ze meer op een anarchistische meeting of een zitting van den Oostenrijkschen Rijksdag dan op een onschuldige bijeenkomst van vreedzame, ja voor een groot deel anti-militaristisch-gezinde menschen gelijken. Zelfs de onrustbarende uitbreiding van vegetarisme en geheel-onthouding schijnt hierin nog maar weinig verandering gebracht te hebben.

Dat deze eigenschappen niet alleen aan ons geliefd Delft eigen zijn, bewijze de haren-te-berge-doen-rijzende verhalen die soms uit andere corpsen, — de Utrechtsche Coersquaestie b.v. — tot ons overwaaien.

Doch, juicht thans welgezinden; een gulden toekomst daagt, verdraagzaamheid en harmonie hebben hun intrede gedaan in de zalen der S. P.: de laatste kroegvergadering liep af zonder de gebruikelijke hatelijkheden, zelfs de traditioneele insinuaties bleven achterwege!

Het was de regeling van het pensioenfonds der bedienden, die onder de alleszins-goede leiding van den kroeg-praeses van Lidth de Jeude, in behandeling kwam. Tegen het door het kroegbestuur voorgestelde ontwerp waren van de heeren Stoffel en Söhngen een amendement en een motie ingekomen, principieel hiermede verschillend.

Artikel 3 van het bestuursvoorstel luidde:

Het pensioenfonds is eigendom der S. P. De bedienden noch hunne rechtverkrigenden, kunnen ooit eenig vorderingsrecht in zake van 'tzelve of de uitkeeringen doen gelden.

Hiertegen was het volgende amendement ingediend:

Het pensioenfonds is eigendom der S. P. De societeit sluit met elken bediende een wettelijk contract, waarbij zij zich verplicht, hem een pensioen bij ouderdom en invaliditeit te verzekeren, volgens de bepalingen van dit reglement.

Werd dit amendement aangenomen, dan vervielen van zelf alle verdere door het bestuur voorgestelde bepalingen, zoodat de voorstellers een motie gereed hadden om het bestuur den weg aan te wijzen, die ze in dit geval hadden te volgen:

Motie:

„De vergadering van leden der S. P. van 13 October 1902 geeft aan het bestuur volmacht, om aan het Centraal-

Bureau van Sociale adviezen op te dragen de samenstelling eener Pensioenregeling voor het vaste personeel, directeur en boekhouder inbegrepen, op de navolgende grondslagen;

- 1°. Er wordt een fonds gevormd uit jaarlijksche vaste bijdragen van de gewone leden, welk fonds wordt beheerd door het bestuur der S. P.
- 2°. Uit dit fonds wordt voor elke bediende, die den 20 jarigen leeftijd bereikt heeft, eene pensioen- en ongevallen verzekering gesloten bij het „Nederlandsch Werkliedenfonds”, en wel zóódanig, dat hem, — zoo hij bij het bereiken van den 60-jarigen leeftijd minstens twintig jaar in dienst der S. P. is geweest, en ook bij geheele invaliditeit — een levenslang pensioen van f 6 voor elke week wordt uitgekeerd. Voor elke 3 jaren, die hij minder dan 20 jaar in dienst is geweest, wordt het ouderdompensioen met f 1 per week verminderd.
- 3°. Bij genomen of gegeven ontslag wordt den bediende zijn polis meêgegeven zonder verdere kosten voor één van beide partijen.
- 4°. Bij wijze van overgangsmaatregel kunnen de beide oudste bedienden, benevens de heer Mension hunne uitkeeringen ontvangen uit het pensioenfonds zelf, zonder tusschenkomst der Verzekeringsmaatschappij. Wat betreft de wijze van innen der bedragen, en het overgaan van de uitkeeringen bij overlijden aan het pensioenfonds wordt het voorstel van het bestuur gevolgd”.

Een nauwkeurig verslag der debatten te geven lijkt mij niet gewenscht, belangstellenden kunnen dit in de notulen vinden en ik zal mij dus bepalen tot het memoreeren van eenige hoofd-argumenten van het bestuur en van den heer Stoffel.

Hoewel de heer van Lidth de Jeude welsprekend zijn standpunt verdedigde, had hij slechts zwak verweer tegen de logische argumenteering van zijn tegenstander, hij geleek de verdediger van een van den beginne af verloren zaak op wien echter een „gloria victis” volmaakt van toepassing was.

Het groote verschilpunt tusschen de beide opvattingen was, dat de heer Stoffel oordeelde, dat een bediende, door een geruimen tijd in onzen dienst geweest te zijn, behalve zijn salaris ook recht op een pensioen had, terwijl het bestuursvoorstel 't pensioen slechts wilde doen dienen om den betrokkene bij hoogen ouderdom van het noodigste te voorzien.

Ging dus een bediende met zijn 50e jaar uit dienst; dan verloor hij volgens het Bestuursvoorstel alle recht op pensioen. Doch stonden hem bij het voorstel-Stoffel 2 wegen open: óf door het blijven betalen zijner polis, het recht op zijn levensverzekering, voor zijn 60e jaar gesloten, te behouden, óf een pensioen te ontvangen. Overeenkomstig met de gesloten verzekering, doch berekend voor de minder betaalde premie, ook op zijn 60 ste jaar.

Deze laatste regeling heeft bovendien het groote voordeel, dat de sociteit veel vrijer is in het ontslaan van een oude bediende, die ongeschikt is geworden, doch den leeftijd van 60 jaar nog niet bereikt heeft, want voor zijn toekomst is gezorgd, hij wordt niet zonder meer op straat gezet.

Het bezwaar van den heer van Lidth, dat de risico bestaat dat de maatschappij failliet gaat, lijkt mij al zeer zwak, daar men deze kans bij iedere verzekering loopt en ze bovendien bij een soliede maatschappij uiterst gering is.

Als verdediging van de bestuursopvatting over pensioen werd er op gewezen, dat een rijksambtenaar, die nog wel zelf aan zijn polis meêbetaalt, bij vroegere ontslagname eveneens alle recht op zijn pensioen verliest. Ook dit komt me voor een uiterst zwak argument te zijn, terecht stelde de heer Stoffel als hoofdbeginsel op den voorgrond: Waar we een pensioen en een ongevallen regeling willen treffen, moeten we trachten deze zoo volmaakt mogelijk in te richten. Dat er aan de staatspensioeneering nog groote gebreken kleven, behoeft voor ons geen reden te zijn om die gebreken over te nemen, integendeel moeten wij, die daar meer dan menig ander toe in staat zijn, trachten een voorbeeld voor anderen te scheppen.

Het bestuurs-ontwerp, berustende op het reglement der societeit „Minerva” te Leiden voldeed natuurlijk alles behalve aan deze, moeielijk-te-bestrijden eischen.

Het debat, waaraan ook de heeren Söhngen, Damme, van Leeuwen, en Steketeë deelnamen voldeed, zooals reeds gezegd, door de goede leiding en de medewerking der de-

baters aan alle eischen, die men er aan stellen mag. In stemming gebracht, werden amendement en motie met aanzienlijke meerderheid aangenomen. C.

Pensioenregeling van het personeel der Societeit Phoenix.

EENIGE TOELICHTINGEN.

Art. 2 der motie van 13 Oct.

Uit dit fonds wordt voor elken bediende die den 20 jarigen leeftijd enz.

Dezen leeftijd genomen omdat gerekend mag worden dat een bediende dan besluiten kan of hij in dienst der S. P. (de leeftijd waarop men nog niet zijn beroep gekozen heeft (getuige de gewoonte der meeste jongens om eens op de S. P. te komen kijken) is dan voorbij).

Art. 3. Bij genomen of gegeven ontslag wordt den bediende enz.

Dit is zeker het artikel waarover men in één geval nogal verschillend oordeelt.

n.l: Wanneer een bediende zich heeft schuldig gemaakt aan 't plegen van diefstal en hij wordt hierom ontslagen, moet hem dan de polis worden meegegeven of niet?

Hierover het volgende.

Een pensioeneering der bedienden werd algemeen noodig geacht. Men kon die pensioeneering op verschillende wijzen tot stand brengen.

1°. Door de bedienden te dwingen zich bij eene maatschappij te verzekeren. Hiertoe hebben we niet het recht.

2°. Men zou het loon der bedienden kunnen verhoogen waardoor ze uit die verhooging zich een pensioen kunnen verzekeren. Dit zou de mooiste regeling zijn.

Wie waarborgt ons, dat ze zich zullen gaan verzekeren. Indien er een is die het niet doet wat moet er met hem op 60 jarigen leeftijd?

3°. De S. P. pensioeneert de bedienden. Hierdoor krijgen ze een loonsverhooging die hen als pensioenpremie wordt betaald.

Een bediende verdient dus iedere week zijn loon + zijn pensioenpremie (ook loon).

Bij genomen of gegeven ontslag wordt een bediende zijn polis meegegeven. Zijn loon wordt uitbetaald tot op de dag van zijn ontslag.

Er zijn velen die hierover spraken op andere wijze: Het gevoel zegt ook eigenlijk wel dat iemand die gestolen heeft geen pensioen toekomt. Men oordeele echter niet te licht over de slag die iemand krijgt wanneer hij wegens diefstal ontslagen is. Hij staat dan buiten de maatschappij. Waar vindt hij een betrekking weer?

Een voordeel van het in ieder geval meegeven van de polis is, dat het bestuur nog vrijer tegenover de bedienden kan handelen inzake diefstal.

Het Ned. Werkl. fonds berekent geen poliskosten (hierdoor is voorkomen dat een bediende zich even op de S. P. van een polis voorziet en dan een andere betrekking opzoekt).

Art. 4. Te veranderen als volgt:

1°. Bij wijze van overgangsmaatregel ontvangen de beide oudste bedienden hun uitkeeringen uit het pensioenfonds zelf.

2°. De heer Mension ontvangt uit het pensioenfonds een pensioen van f 500 's jaars.

3°. De directeur en de boekhouder, worden indien ze bij hun in dienst treden den leeftijd van 30 jaar nog niet overschreden hebben, verzekerd door de S. P. bij het Nederl. Werkl. fonds voor een pensioen van resp. f 600 en f 450.

Ingeval ze ouder zijn wordt hun dit pensioen uit het pensioenfonds zelf uitgekeerd, tenzij ze een som willen storten bij het Ned. Werkl. fonds waardoor voor hen verder dezelfde premie wordt betaald als voor een 30-jarigen directeur en boekhouder.

Voor elke 3 jaar die de directeur of de boekhouder minder dan 20 jaar in dienst der S. P. zijn geweest, wordt het pensioen resp. met f 2 en f 150 per week verminderd.

Ingeval van ongevallen, verkregen in dienst der S. P. ontvangen bij geheele invaliditeit de dir. f 12 en de boekh. f 9 per week. Bij gedeeltelijke inval. een bedrag berekend naar de tabellen van het Ned. Werkl. fonds.

N. L. SÖHNGEN.

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

 ADVERTENTIEN.

E. A. KRUIJSSE, Ingenieur,
 vestigt zich 1 November e. k. te Delft als
REPETITOR
 (o. m. voor Mechanische Technologie).

„VACCA-MELK”

is de eenige ziektekiemvrije zuivere Melk, die goed van smaak is en onbepaalden tijd goed blijft, toch geen toevoeging van vreemde bestanddeelen heeft en wordt bewaard evenals bier en wijn.

Verkrijgbaar bij Ch. F. RÜTER,
 PEPPERSTRAAT 9,
 alwaar verklaringen omtrent deze uitstekende Melk te verkrijgen zijn.

Mij. voor Melkbereiding „VACCA”.

Restaurant - J. L. BÜHLER.
 HOUTTUINEN 2, DELFT.

SPECIALITEIT in

Franziskaner Leistbräu,

— uit de Brouwerij van JOS. SEDLMAYR te München. —

Pilsner-Urquell,

— uit het Bürgerlich Bräuhaus te Pilsen. —

Prima RIJN-, MOEZEL-, BORDEAUX-,
 BOURGOGNE- en CHAMPAGNE-WIJNEN.
 Port, Sherry, Madera etc.

De zending

MAERZEN BIER

wordt in 't laatst dezer week verwacht.

STEEDS VERSCH VOORRADIG

ZEEUWSCHE OESTERS
 van bekende prima kwaliteit.

Bierbrouwerij IJsfabriek

P

voorheen A. VAN BERCKEL & ZONN.

SPECIALAAL

PILSENER BIER.

Café-Restaurant HOTEL CENTRAL.

LEVERING van

Déjeuners, Diners, Soupers, Koude en Warme Schotels.

Uitstekende gelegenheid om te Dineeren ook bij abonnement. Verschillende appartementen voor Vergaderingen.

PILSENER URQUELL. FRANZISKANER LEISTBRÄU.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.

Heden verscheen de 18e druk van:

DES INGENIEURS TASCHENBUCH,

herausgegeben vom Akademischen Verein

„HÜTTE”,

met 1400 in den tekst gedrukte fig.

Bij dezen druk behoort een afzonderlijke

Bezugsquellen-Verzeichnis
 und

Ankündigungen Leistungsfähiger
 Technischer Firmen.

Prijs 2 dln gebonden **f 10,40.**

Voorhanden in den Technischen Boekhandel

J. WALTMAN Jr., Delft.

DE KOEKWINKEL
 WIJNHAVEN 16, hoek Boterbrug.

Ik leg mij uitsluitend toe op den verkoop van Koek en Beschuit uit de Fabriek der Firma

VERKADE & COMP., ZAANDAM,

en besteed er de grootste zorg aan ze steeds zoo versch mogelijk te leveren. Daardoor is mijn omzet in korten tijd reeds zóó belangrijk, dat ik de meeste artikelen meerdere malen per week van de fabriek kan betrekken.

Verkade's prima Zaaansche Beschuit
 in bussen.

Groote Ronde Beschuit	25 stuks	25 cent.
Kleine " " " " " " " " " " " " " " " "	25 " "	15 " "
Lange Chocolade " " " " " " " " " " " " " " " "	50 " "	25 " "

De blikken worden berekend maar, tot denzelfden prijs teruggenomen.

K O E K.

Honig Ontbijtkoek in carton	30 cent.
Prima Sucadekoek	45 " "
" Gemberkoek	45 " "
Ontbijtkoek	10, 15, 20 en 25 " "

Groningerkoek voor slijtersprijs
 in prijzen van 4, 8, 12, 16 en 20 cent.

Sucade-Gemberkoek 13 cent.

Prima Speculaas,

40, 50 en 55 cent per 1/2 K.G.

Verkade's Roggebrood, 13 cent.

Alle artikelen zijn voorzien van een etiket, bedrukt met mijn adres.

A. WINKELMAN.

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 16 OCTOBER 1902.

Risico.

Onder de gronden, waarop men het begrip rente altijd hoort verdedigen is o.a. die, waarbij rente is een vergoeding voor risico. Ter illustratie daarvan, wil ik het volgende mededeelen. In Duitschland hebben de kapitalisten in de voorgaande jaren enorme winsten gemaakt. Nu komen de slechte jaren. Nu komt dus de risico op hun schouders zou men denken. Edoch, de heeren zijn niet breed geschouderd; de arbeiders daarentegen wel. Wat is in dat geval natuurlijker dan den last over te dragen! Tegen den winter ontslaat men eenige duizenden arbeiders. De rest wordt in dienst gehouden tegen gedrukte loonen (10 mark per week). Die arme kapitalisten; hunne winsten, die vroeger 15% en meer bedroegen zijn nu helaas gedaald tot 3 of 4%; ziet gij wel, daar is de risico.

De arbeider daarentegen, hoewel hij honger lijdt, hoewel zijn kinderen op bloote voeten loopen in de felste koude, doordat het leven zoo duur is door de invoerrechten; dito dito met het brood en vleesch; hoewel hij kou lijdt, daar door de Amerikaansche staking, de Deutsche steenkolenkartells gelegenheid zien de prijzen op te drijven, de arbeider daarentegen heeft een zorgeloos bestaan, hij heeft geen risico, dus ook niet recht op een gedeelte der winst.

D.

Iets over den wedstrijd Achilles-D.S.V.V.

(2-2.)

Het was met een eenigszins bezwaard gemoed, dat de D. S. V. V. Zondag j.l. naar Rotterdam toog, om daar den strijd tegen Achilles aan te binden. Deze laatste club toch gaat voor zeer sterk door, getuige de 1-0, waarmee de H. V. V. in de wedstrijden om den zilveren voetbal slechts kon winnen.

Vier nieuwe krachten speelden Zondag voor het eerst met ons mede, n.l. Lagerwey (v.), Niermeyer (m.), Brutel de la Rivierre en Bauerman (a.) en vooral de achterhoede is daardoor niet weinig versterkt. De doelverdediging was weer in handen van Nix, die als altijd voor zijne taak berekend was. Bauerman en Brutel voldeden als achterspelers uitstekend. Ze zijn echter nog niet aan elkander gewend en hebben eene fout, waarop gewezen dient te worden, n.l. ze dringen niet genoeg met het elftal mede op, iets, waarmee de achterspelers dikwijls veel succes kunnen hebben door de tegenpartij buiten spel te zetten. Van de middenspelers vond ik Zondag Niermeyer de beste van het veld, hij is iemand met een juist oog en die van het begin tot het eind volhoudt met hard werken, hij is bepaald eene uitstekende aanwinst. Godin als altijd goed, doch nog niet genoeg geoefend. Schrage zag ik nog nooit zoo goed. De middenspelers denken er echter nog niet genoeg aan, de voorhoede-spelers der tegenpartij ten alle tijde te blijven dekken, en dit is iets, dat de kracht van een elftal kan uitmaken. Van de voorhoede was de rechtervleugel nog niet op dreef; ter Horst was Zondag niet erg gelukkig en Lagerwey hield den bal nog te veel bij zich, het leek mij of zijne gezondheid hem eenigszins in den steek liet. Bergsma als midden-voor zit nog niet genoeg op den bal; het laatste half uur ging dit echter beter. Bakker vond ik Zondag de beste voorspeler, jammer dat hij altijd te ver naar achteren staat, zoodat de linie wel eens gebroken wordt. Kakebeeke en Prager zullen Zondag wel weer present zijn; vooral de eerste werd op den linkervleugel gemist, daar Slingelandt niet bij machte was hem te vervangen. Het elftal zal dit jaar aangevoerd worden door ter Horst, die een goed aanvoerder zal zijn, hij heeft een goed oog op het spel en weet de spelers op hunne fouten opmerkzaam te maken. Laat hij echter onder het spel niet te veel zeggen; mocht hij dit eens vergeten, laat de spelers dan bedenken, dat dit alleen aangewend wordt ten goede van het elftal en laat ze nimmer tegenspartelen.

In het kort het beloop van den wedstrijd weergegeven. Ter Horst wint het opgooien en kiest wind mede. In het

begin is het spel vrijwel verdeeld, onze aanvallen misschien iets gevaarlijker, o.a. verdient een prachtschot van Bakker vermelding. 5 Minuten voor rust krijgt de voorhoede het te pakken en een paar gevaarlijke aanvallen zijn het gevolg, slecht schieten en ook goed doelverdedigen van Voorduyn doen de aanvallen echter op niets uitloopen.

Na rust denkt ieder D. S. V. V. te zien verslappen, doch het tegendeel is waar. Na ongeveer 10 minuten komt de eerste goal. Na eenig samenspel van de rechtervleugel krijgt ter Horst de bal, drijft langs de lijn en centert hoog, niets dan Achilles-menschen; doch ineens wordt het hoofd van Abo zichtbaar en keurig wordt de bal door het doel gekopt. Dan is het echter in eens of dit genoeg gevonden wordt; Achilles komt opzetten en voordat iemand het goed weet heeft ze twee maal gedoelpunt, het eerst door slecht wegwerken van Nix. De dwaling wordt nu ingezien en langzamerhand komen de D. S. V. V.-mensen opzetten om nu het spel voor goed in handen te nemen en het duurt ook niet lang of de gelijkmakende goal komt van Bergsma, die een center netjes inzet. Na dit doelpunt is Achilles voor goed ingesloten, en ziet Lagerwey een keihard schot vlak langs den paal vliegen. Ook Bakker en Bergsma doen schot op schot, doch Voorduyn keepte prachtig, maar ook niet zonder geluk. Het einde komt alzoo met 2-2.

De uitslag mag bevredigend genoemd worden, menigeen had eene nederlaag verwacht en ik geloof dat dit eerste succes eene aansporing voor de spelers zal zijn, te blijven oefenen en op de wedstrijden aanwezig te zijn; als Prager en Kakebeeke weer aanwezig zijn, is er veel kans dat we dit jaar eene eervolle plaats in de ranglijst zullen gaan innemen. Dus komt geregeld oefenen en laat ons 's Zondags niet in den steek.

Een woord van dank ten slotte, namens de spelers, aan ter Horst, die dit jaar, hoewel aangezocht door de H. V. V. toch de D. S. V. V. getrouw bleef, is hier niet misplaatst.

ONTVANGEN:

Almanak der Akademische Vereeniging „Hollandia” te Aken, waarvan bespreking in een volgend nummer.

Vlaanderens Opera. Gids No. 39:

Orpheus. Bewerkt door J. W. Gerhard.

Maandblad tegen de kwakzalverij.

Berichten en mededeelingen.

Zondag 19 October speelt D. S. V. V. hier ter stede haar 2e competitie-match tegen de Delftsche Voetbal Vereeniging „Concordia”. Aanvang 2 uur.

SNJEUNTOJOUNSSELSKIP „FRISIA”.

Sneuntojoûn gearkomste bij HAAS, Oude Delft 210.

SOCIETEIT PHOENIX.

Vrijdag 17 October Algemeene Vergadering te 7 ure. Aan de orde: 2e stemming Pensioenfonds.

ADVERTENTIEN

Vegetarisch Restaurant „THALYSIA” Noordeinde N°. 32.

Geopend van 's morgens 10 uur tot 's avonds 7 uur.
Gelegenheid tot eten à la carte van 4-7 uur.

Aanbevelend, J. G. SLIEKER Jr.

Een fatsoenlijke JONGEN biedt zich aan:
als oppasser voor enkele morgenuren
en tot het schoonhouden van rijwielen,
tegen geringe vergoeding.
Fr. brieven onder No. 2613s-w, Bureau van dit Blad.

Juffrouw BERLIJN biedt zich beleefd aan voor het

Strijken van Fijn Goed,

voor H.H. Studenten.

Overhemden, geglansd 15 cts | Boorden, geglansd . 3 cts
Fronts, " 5 " | Manchetten " . 5 "

ONDERGOED 4 cents per stuk.

RIETVELD 228.

Eettafel aangeboden

VOOR 8 OF 10 HEEREN.

Adres OUDE DELFT 128A.

TE HUUR met 1 November voor eenige Heeren

een mooie KOFFIEKAMER.

Adres Bureau van dit Blad.

Teekenplank te koop f 3,-

BRABANTSCHER TURFMARKT No. 37.

TE KOOP:

een Mandoline en een Viool.

Te bevragen bij T. HOEKSTRA, Oude Delft 237.

WATERBOUWKUNDE.

Te koop de studieboeken HENKET,
SCHOLS en TELDERS, fonkelnieuw
en ingebonden; alsmede een STORM
BUYSING, onbeschadigd.

Adres GEODESIE GEBOUW.

Te koop gevraagd:

een MICROSCOOP

voor TECHNOLOGEN.

Aanbiedingen onder n.º 2612sw, Bureau van dit Blad.

Werktuigkundig teekenen en
beschrijvende meetkunde

R. BROESTERHUIZEN,

Coenderstraat 37

REPETITOR.

Puik Zeeuwsche Oesters.

De Oestersalon is gereed.

H.H. Studenten die thans een gezellig uurtje willen
passeeren onder het genot van dit heerlijk zeebanket,
vervoegen zich in het lokaal „BAVARIA”.

Aanbevelend,

L. PENNING.

Filiaal van the Continental Bodega Company.

Oranje Limonade

van het Delftsche Scheikundig Laboratorium is steeds
voorhanden bij

J. J. G. BOERE,

Telefoonnummer 188.

Hypolitusbuurt 2.

Heden verscheen bij den Uitgever J. Waltman Jr. te Delft:

INLEIDING TOT DE STUDIE DER ELLIPTISCHE FUNCTIEËN

DOOR

Prof. Dr. G. SCHOUTEN.

Prijs f 3,90.

De nog overgebleven exemplaren van

Marschen en Feestbladen

van vorige Lustra zijn, voor zoover de
voorraad strekt, voor HH. Corpsleden
kosteloos te bekomen bij den uitgever

J. WALTMAN Jr.